

Autorka si vytkla za cíl prozkoumat ve své disertační práci jazykovou situaci na Baleárech, zejména na Mallorce, ale nebrání se ani tomu posoudit širší kontext, tj. postavení katalánštiny v současném Španělsku, téma v dnešní době velmi aktuální.

Ve stručném úvodu (1. *Introducción*, s. 6-9) krátce zmiňuje jazykovou situaci ve Španělsku zakotvenou v Ústavě z r. 1978 a formuluje hlavní cíl své práce, totiž zjistit, jaký je vztah obyvatel Mallorky k oběma úředním jazykům, španělštině a katalánštině. Naznačuje také, které metody a jaký dotazník hodlá při výzkumu použít, a formuluje i šest hypotéz, k nimž došla na základě předběžných úvah a pozorování. Z těchto úvodních poznámek jasně vyplývá, že půjde o práci sociolingvistickou.

Hlavní tři části předložené práce jsou postupně věnovány lingvistické situaci na Mallorce, použité metodologii a konečně analýze dat získaných pomocí dotazníku na dvou místech Mallorky. Ta první (2. *Situación lingüística de Mallorca*, s. 10-45) přináší stručný ale výstižný historický úvod o vývoji katalánštiny na Baleárských ostrovech, zejména na Mallorce, i porovnání s jejím vývojem v Katalánsku a v oblasti Valencie. Autorka správně věnuje značnou pozornost diglosii a bilingvistu, které jsou pro poměr španělštiny a katalánštiny zásadní. Velmi zajímavé jsou její údaje o značném počtu přistěhovalců (např. německých důchodců, ale i Hispanoameričanů), jejichž rostoucí přítomnost příliš rozvoji katalánštiny či její baleárské nebo mallorské varianty neprospívá, vzhledem k tomu, že se tito přistěhovalci po celé desítky let svého pobytu bez katalánštiny většinou zcela obejdou. Neméně zajímavé jsou údaje o napětí mezi jednotlivými „katalánskými zeměmi“ (Katalánsko, Valencie, Baleáry), zejména o opakující se roztržce mezi Baleárami a Barcelonou v době zcela nedávné. Oceňuji, že autorka vedle čistě lingvistických otázek věnuje značnou pozornost i těmto otázkám historickým, sociologickým a namnoze i politickým, protože bez nich by jakékoli úvahy o variantách katalánštiny nemohly přinést žádné opravdu relevantní výsledky.

V druhé z hlavních kapitol (3. *Metodología*, s. 46-67) uvádí autorka poměrně podrobné informace o metodách, které při výzkumu uplatnila. Věnuje se zejména sestavování dotazníku, typům otázek, které do nich zařadila, a potížím, kterým musela čelit. Zmiňuje se o obecných problémech sociolingvistického výzkumu i o celé řadě prací, které se katalánštinou a jejími baleárskými variantami už zabývaly. Zdůvodňuje, proč výzkum provedla na dvou různých místech (hlavní město Palma a vesnice Porreras) a proč se při zpracování dotazníků obrátila na spolupracovníky z řad místních obyvatel. Popisuje, kterým sociolingvistickým faktorům věnovala pozornost a do jakých skupin jednotlivé informátory zařadila. Uvědomuje si, že celkový počet 101 informátorů není dostačující pro vyslovení podložených závěrů týkajících se celého ostrova, a přiznává, že některé dotazníky nebyly z různých důvodů zpracovány kompletně. Přes tyto výhrady je třeba přiznat, že její výzkum přinesl celou řadu zajímavých výsledků, jak to ještě uvidíme v hlavní závěrečné kapitole. Pro potřeby obhajoby navrhuji, aby autorka podrobněji vysvětlila, jak vybírala spolupracovníky z řad místních obyvatel, jak se jí spolupráce s nimi osvědčila a kolik ze zpracovávaných dotazníků zůstalo nedokončených.

Nejrozsáhlejší částí předložené práce je čtvrtá a poslední kapitola věnovaná analýze získaných údajů (4. *Análisis de los datos*, s. 68-135). Autorka se postupně věnuje všem sedmnácti otázkám položeným v dotazníku. U každé z nich podrobně analyzuje získané odpovědi a zpracovává k nim příslušné grafy. U celé řady otázek se objevuje grafů několik, a to pokud jsou v odpovědích relevantní rozdíly mezi základními skupinami informátorů (např. muži x ženy nebo mladší x střední x starší generace). Autorka také konfrontuje dosažené výsledky s šesti předběžnými hypotézami formulovanými v úvodu práce a správně konstatuje, že se v některých případech nepotvrdily. Nás osobně překvapilo, že až 50% odpovědí z Palmy považuje za nejhezčí ze tří navrhovaných jazyků španělštinu, pokládáme to za úklon směrem k vedoucí výzkumu, která patrně vedla výzkum ve španělštině, jinak si to těžko dovedeme vysvětlit.

V závěrečné části (6. *Conclusiones*, s. 136-142) autorka stručně shrnuje závěry, k nimž při svém výzkumu došla. Oceňujeme závěrečné tvrzení, že považuje svůj výzkum za nástin, v němž by bylo vhodné pokračovat, i její zmínku o potěšení, které jí výzkum přinesl.

Předložená disertační práce obsahuje všechny potřebné náležitosti, je psána dobrou španělštinou, autorka v ní projevila přehled po příslušné odborné literatuře i smysl pro jemnou jazykovou analýzu.

Doporučuji proto bez výhrad, aby práce byla přijata jako podklad pro obhajobu.

Sv. Kopeček u Olomouce 22. března 2018

Prof. PhDr. Jiří Černý
katedra romanistiky FF UP